

Helyi tanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára

ÉNEK-ZENE

Az alábbi helyi tanterv a Hajdú-Bihar Megyei Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium számára a 2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben (1., 5., 9. évfolyamokon) bevezetésre kerülő Nemzeti alaptantervben foglalt szabályozás alapján készült.

A képzés sajátosságai szerint: sajátos nevelési igényű/halmozottan sérült (látássérült, enyhe értelmi fogyatékos) tanulók számára készült.

Témakör – évfolyam	5.	6.	7.	8.
1. ZENEI REPRODUKCIÓ	54	54	26	26
1.1 ÉNEKLÉS	24	24	12	12
1.2 GENERATÍV KREATÍV ZENEI TEVÉKENYSÉG	14	14	6	6
1.3 FELISMERŐ KOTTAOLVASÁS	16	16	8	8
2. ZENEI BEFOGADÁS	18	18	10	10
2.1. BEFOGADÓI KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE	10	10	4	4
2.2 ZENEHALLGATÁS	8	8	6	6
ÖSSZESEN	72	72	36	36

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben érvényes

5 – 8. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- A tantárgy célja az éneklési, a zenehallgatási kultúra, a zenei műveltség megalapozása.
- A népdalok, a magyar népzene különböző rétegeinek bemutatásával, énekes reprodukálásával tudatosítani a nemzeti zenekultúránk nagy múltú értékeit.
- Járuljon hozzá a tanulók irodalmi, történelmi, erkölcsi tudatának fejlődéséhez.
- Nyerjen betekintést más népek zenekultúrájába.
- A tantervben meghatározott zenei anyag megszólaltatása egyszólamú énekléssel, alkalmanként hangszeres kísérettel.
- Az élő zenére épülő befogadói élmények megteremtése.
- Zene és a mozgás összekapcsolása.
- Tehetséggondozás.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- Keltse fel a tanulók érdeklődését a hazai zeneművészeti alkotások iránt.
- Fejlessze a zenei fantáziát, a zenei emlékezetet, a belső hallást a zenei írás-olvasás tevékenységén keresztül.
- Fejlődjön hangterjedelmük.
- Segítse elő a zenei ízlés formálódását, és alakítsa ki a tanulók fejlettségének megfelelően a zenehallgatási szokásokat.
- Bővítse a zenei ismereteket
- Segítse elő az együttes éneklés, zenehallgatás örömeinek megélését, az oldott befogadást, a feszültségoldó együttlét átélését, a közösséget.
- A tanuló fejlettségéhez, érzelmi világához, érdeklődéséhez igazodva fejlessze kommunikációs, a szociális és emocionális képességeket, a tanulók egész személyiségét.
- Az alkotó- és önkifejező tevékenység erősítését szolgálja a kötetlen és kötött énekes, hangszeres játékok, megszólalások gyakorlása, az énekes és hangszeres improvizációk megvalósítása.
- Dalokon, zenéken keresztül a pozitív erkölcsi tapasztalatok bemutatásával erősítjük tanulóink felelősségtudatának kialakítását, igazságérzetük kibontakoztatását.
- A társadalmi beilleszkedést segítő belső kontroll erősítése.
- A megfigyelési, manipulatív tevékenységre épülő tapasztalatszerzés biztosítása.
- Magyar népdalok, történelmi énekek, más népek dalainak tanulása és a hallás utáni daltanulás.
- A nemzeti öntudat, hazafias nevelés terén erősítjük tanulóink attitűdjét egyrészt önmagukhoz, másrészt szűkebb és tágabb környezetükhöz is.

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben érvényes

A HAJDÚ- BIHAR MEGYEI ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM HELYI TANTERVE

- A művelődési, kulturális értékek elsajátításával tudatosítjuk a nemzeti összetartozás érzését.
- A családi életre nevelést a harmonikus családi minták és erkölcsi normák közvetítésével, a népdalok, népszokások ismeretével segítjük.
- A tudatos, irányított zenehallgatás gyakorlása után és közben lehetőséget kell teremteni hangversenylátogatások, első hangverseny-élmények megszerzésére.
- A népdalok erkölcsi világának, világképének megismertetésén keresztül segítsük a tanulókat a munka erkölcsi értékének elfogadásában, a munka becsületének elismertetésében.
- Fokozott figyelmet kell fordítani, és gyakorlási lehetőséget teremteni a zenei írás-olvasás, a zenei kódrendszer alapelemeinek kialakítására, gyakorlására, a ritmikai, dallami és formai elemek kialakítására, rendszerezésére, a kottairáshoz- és olvasáshoz szükséges elméleti alapok megismertetésére.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Törekvés a kifejező, bátor, tiszta, éneklésre. Örömteli éneklés. Érzelmi azonosulás a dalok hangulatával.
- Megfelelő tempó és hangerő választása a dalok előadásához. A tanult dalok előadása a tartalomnak megfelelő énekléssel.
- Dalok felismerése ritmus-, dallam-, szövegmotívumaik alapján.
- Részvétel az énekes játékokban.
- A tanult dalok csoportosítása megadott szempontok alapján. Dalcsokor összeállítása.
- Kedvenc dal kiválasztása.
- Dalok kísérete ritmushangszerekkel szabad és kötött formákban.
- Ritmuskártyák megszólaltatása, kották kiegészítése képességekhez alkalmazkodva.
- Többszólamú ritmusgyakorlatok megszólaltatása fejlettségi szintnek megfelelően.
- Szolmizációs hangok ismerete, felismerése kézjelről, dalrészletek, dalok utószolmizálása.
- Népdalok elemzése tanult szempontok alapján.
- A többször hallott zenei részletek felismerése.
- Ismerkedés híres zeneszerzők életével.
- Hangszerek hangjának felismerése, vokális és instrumentális hangszínek megkülönböztetése.
- A magyar történelemhez kapcsolódó dallamok, hangszerek megismerése.
- Magyar népi hangszerek megismerése, hangjának felismerése.
- Zeneművek felépítésének megfigyelése, adott szempontok szerinti elemzése.
- Ismerkedés klasszikus zenei műfajokkal.

FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK, KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK, ATTITŰDÖK:

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben érvényes

A HAJDÚ- BIHAR MEGYEI ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM HELYI TANTERVE

- A szép kifejező éneklés.
- A csoportban, a közösségben történő pontos, szép éneklés.
- A dallamhallás, a ritmusérzék, tempó- és dinamikaérzék.
- A belső hallás, a zenei memória.
- A zenei olvasás-írás.
- Az átélési, az értelmezési képesség.
- A zeneművekben előforduló hangszerek felismerés.
- A szókincs, az árnyaltabb érzelmek kifejezés.
- Érzelmi nyitottság a néphagyományok, a népzene, a néptánc iránt.
- A művészetekhez való pozitív attitűd alakulása.
- A közösséghez tartozás élményének átélése.
- Az önművelés, az önmegvalósítás fejlődése.
- Az együttérzés, segítőkészség, kötelességtudat, önfegyelem fejlesztése.
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése.
- Személyiség- és közösségfejlesztés.
- Az én-tudat, énkép, önismeret fejlesztése.
- Együttműködés alakítása.
- A helyes szokásrend kialakítása.
- Esztétikai érzék fejlesztése.
- Auditív figyelem és befogadás fejlesztés.

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben érvényes

5. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- A magyar népdalok csoportjainak és feldolgozásainak bemutatásával bevezetés hazánk zenekultúrájának megismerésébe.
- Az éneklési kultúra és az élményekből fakadó éneklési kedv megőrzése, bővítése, közös és egyéni énekléssel.
- A magyar történelemhez kapcsolódó dallamok, hangszerek megismerése.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- A tanulók zenei képességének fejlesztése.
- Tiszta éneklés igényének kialakítása.
- Bővülő, változatos repertoár kialakítása.
- Zenei írás-olvasás alapelemeinek megismerése.
- Lehetőség teremtés az önkifejezésre, a felszabadult légkör kialakítása.
- Minden gyermek önmaga lehetőségeihez képest vegyen részt zenei képességeinek kibontakoztatásában.
- Érzelmi azonosulás elősegítése, a dalok hangulatának, tartalmának megbeszélésével, dramatizálásával.
- Az értelmi és érzelmi kifejezés gazdagságának gyakorlása.
- Auditív és verbális kapcsolat-társítás erősítése.
- Együttes élményben való részvétel segítése.
- A hangzás különbségeinek megfigyeltetése, hangszínek megkülönböztetése és felismerése.
- Zenei karakterek megfigyelése.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Vegyen részt örömmel a csoportos vagy egyéni éneklésben.
- Legyen képes tanári segítséggel egyszerű kánont énekelni.
- Ismerje fel és szólaltassa meg a megismert ritmus és népi hangszereket, azok segítségével a tanult ritmusokat.
- Legyen képes segítséggel egyszerű dallamolvasásra.
- Legyen képes egyszerű kottamásolásra.
- Ismerje fel a többször hallott zenei részleteket, zenekarok hangját.
- Próbálja zenei élményeit megfogalmazni szabadon választott technikával.

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben érvényes

A HAJDÚ- BIHAR MEGYEI ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM HELYI TANTERVE

- Próbálja élményét rajzban, mozgásban, játékos formában kifejezni.
- Ismerje fel a tanult dalokat jellemző motívumaik alapján.
- Tudjon legalább 3 maga által választott dalt önállóan elénekelni.

TANTÁRGYI KAPCSOLÓDÁSI PONTOK:

- Magyar nyelv és irodalom: Népköltészet, népdal, magyar és más népek meséi, megzenésített versek. Szókincs- és emlékezetfejlesztés. Auditív figyelem, auditív differenciálás.
- Matematika: Az elvont gondolkodás erősítése. Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés. Időtartam, időrend. Motoros és auditív emlékezet fejlesztése.
- Történelem, Hon-és népismeret: Szokás, hagyomány, szabály, illem.
- Természettudomány: Rendszerek; élőlények, életközösségek. Éghajlat, időjárás.
- Vizuális kultúra: érzelmek, események leírása.
- Testnevelés: Mozgáskoordináció erősítése. Mozgások zenére, utánczó és fantáziajátékok, improvizáció tanári irányítással.

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben érvényes

A HAJDÚ- BIHAR MEGYEI ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM HELYI TANTERVE

<p>1. ZENEI REPRODUKCIÓ</p> <p>1. 1. ÉNEKLÉS Ünnepek dalai, jeles napok dalai.</p> <p>Rokon népek dalai.</p> <p>Megzenésített versek.</p> <p>Régi stílusú magyar népdalok. Új stílusú magyar népdalok.</p> <p>Kánonok.</p> <p>Más népek dalai.</p> <p>1. 2.GENERATÍV KREATÍV ZENEI TEVÉKENYSÉG Ritmikai elemek Dallami elemek</p> <p>1. 3.FELISMERŐ KOTTAOLVASÁS</p> <p>Zenei írás-olvasás Zenei hallás Improvizáció</p>	<p>Jeles napok, ünnepek dalainak tanulása (március 15, karácsony), népszokások dalai (Pünkösöd, Mindenszentek).</p> <p>Megzenésített versek megismerése, tanulása.</p> <p>Népdalok csoportosítása stílusuk szerint (rég, új).</p> <p>Kánonok megismerése, éneklése segítségével.</p> <p>Más népek népdalainak megismerése.</p> <p>Énekes rögtönzések. Hangszeres rögtönzések. Egyszerű zenei formák használata a rögtönzések folyamán.</p> <p>Ritmuszjátékok, dalkísérek szabad és kötött formákban.</p> <p>Tempó- és dinamikai játékok, gyakorlatok. Hangulatok, érzelmi állapotok kifejezése hangszeres és énekes formákban. A zenei összetevők megjelenítése mozgásos formákban.</p> <p>Új ritmusértékek: a szinkópa.</p> <p>Kottairás a pótvonal használatával. A kvintváltás fogalma. A hajlítás fogalma, jelölése.</p>	<p>Törekvés a kifejező, bátor, tiszta éneklésre, az értelmes szövegkezelésre.</p> <p>A szép éneklés szabályainak betartása.</p> <p>Érzelmi azonosulás a dalok hangulatával, tartalmával.</p> <p>Megfelelő tempó és hangerő választása a dalok előadásához.</p> <p>A tanult dalokból minél többnek az előadása közösen és/vagy egyénileg.</p> <p>Daltanulás - dalszöveg készítése- egyszerű kánonok éneklése.</p> <p>Dalok felismerése jellemző motívumaik alapján. Énekes játékok. Részvétel a különféle énekes játékokban, gyakorlatokban.</p> <p>A tanult dalok felismerése, jellemző ritmus-, dallam- vagy szövegmotívumaik alapján. A tanult dalok csoportosítása, adott szempontok alapján. Népdalok elemzése, dallamsorok összehasonlítása, jelölése</p> <p>Tanult ritmikai elemek önálló v. csoportos hangoztatása ritmushangszerekkel- az ütemek közötti különbség érzékelése.</p> <p>Az ötvonalas kotta hangjainak megnevezése. Betűkotta elnevezéseinek tanulása.</p> <p>Visszhangjáték hangszerekkel, dalkíséret ütős néphangszerekkel.</p> <p>Ritmuskártyák megszólaltatása, rendezése. A tanult ritmikai elemek és a szinkópa írása, hangoztatása. Hajlítás éneklése, jelek felismerése, közös éneklése.</p>	<p>A tanulók személyiségének fejlesztése. Megfigyelés, felismerés, bevésés, azonosítás, csoportosítás, megkülönböztetés, összehasonlítás, rendezés fejlesztése.</p> <p>Kombinációs és asszociációs képességek fejlesztése. A formaalkotás fejlesztése.</p> <p>Cselekvéses, fogalomalkotó, analógiás, algoritmizált és logikus gondolkodás fejlesztése. Kreativitás, koncentráció, figyelem fejlesztése. Auditív és térbeli tájékozódás fejlesztése.</p> <p>Analógiás, cselekvéses és fogalomalkotó gondolkodás fejlesztése.</p>
---	--	---	---

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben érvényes

A HAJDÚ- BIHAR MEGYEI ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM HELYI TANTERVE

	<p>Kettes, hármas és négyes ütem, ötvonalas kotta- betűkotta, hajlítás, tanult ritmikai és dallami elemek gyakorlása.</p>	<p>Az ötvonalas kotta és a betűkotta hangjainak hangoztatása, lejegyzése a „dó” hanghoz viszonyítva, kották kiegészítése. Szolmizációs hangok helyének gyakorlása. Dallamok utószolmizálása</p>	
--	---	---	--

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben érvényes

A HAJDÚ- BIHAR MEGYEI ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM HELYI TANTERVE

- Legyen képes segítséggel egyszerű dallamolvasása.
- Legyen képes egyszerű kottamásolásra.
- Ismerje fel a többször hallott zenei részleteket, zenekarok hangját.
- Próbálja zenei élményeit megfogalmazni szabadon választott technikával.
- Próbálja élményét rajzban, mozgásban, játékos formában kifejezni.
- Ismerje fel a tanult dalokat jellemző motívumaik alapján.
- Tudjon legalább 3 maga által választott dalt önállóan elénekelni.

ÉRTÉKELÉS: 1-5 SKÁLÁN TÖRTÉNŐ OSZTÁLYOZÁS.

6. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- Hazánk zenekultúrájának megismerése Kodály és Bartók munkássága által.
- Betekintés a zenetörténetbe
- A kulturált, esztétikus közös és egyéni éneklés megőrzése, fejlesztése.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- A tanulók énekléssel kapcsolatos képességeinek, tevékenységeinek fejlesztése.
- Változatos dalrepertoár kialakítása.
- Képességek szerint a tiszta érzelemdús éneklés kialakítása.
- Ritmushangszerek adekvát használata.
- Népi hangszerek megismerése.
- Zenei írás-olvasás elemeinek megismerése, használata.
- Hazánk zenei kultúrájának megismerése, használata.
- Betekintés más népek zenei kultúrájába.
- Lehetőség teremtése az önkifejezésre.

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben érvényes

A HAJDÚ- BIHAR MEGYEI ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM HELYI TANTERVE

- Az igényes népzene és komolyzene meghallgatásának és befogadásának kialakítása.
- A zenei élmények mozgásos formákban történő kifejezésének fejlesztése.
- A belső hallás kialakulásának segítése, fejlesztése.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Próbálkozzon a tanult dalokat azok zenei hangulatuknak megfelelően előadni, megfelelő tempó és dinamika alkalmazásával csoportosan vagy önállóan.
- Ismerje fel és hangoztassa a tanult és begyakorolt ritmusokat.
- Tudjon ritmuskísérettel, ritmushangszerekkel együtt énekelni.
- Tájékozódjon a vonalrendszerben.
- Tanári segítséggel énekeljen és szolmizáljon dallamokat.
- Ismerje fel a tanult zenei formákat, műfajokat.
- Rendelkezzen ismerettel Kodály, Bartók munkásságáról.
- Próbálja élményét rajzban, mozgásban, játékos formában kifejezni.
- Tudjon 3 dalból álló dalsokrot összeállítani adott szempontok alapján önállóan vagy kevés segítséggel.

TANTÁRGYI KAPCSOLÓDÁSI PONTOK:

- Magyar nyelv és irodalom: Népköltészet, népdal, magyar és más népek meséi, megzenésített versek. Szókincs- és emlékezetfejlesztés. Auditív figyelem, auditív differenciálás.
- Matematika: Az elvont gondolkodás erősítése. Időtartam, időrend. Motoros és auditív emlékezet fejlesztése. Rendezés.
- Történelem: Szokás, hagyomány, szabály, illem.
- Természettudomány: Rendszerek; élőlények, életközösségek. Éghajlat, időjárás, Magyarország és a Kárpát-medence földrajza. Magyar tájegységek. Lakóhelyünk és környéke
- Vizuális kultúra: érzelmek, események leírása.
- Testnevelés: Mozgáskoordináció erősítése. Mozgások zenére, utánozó és fantáziajátékok, improvizáció tanári irányítással. Hang és térérzékelő gyakorlatok. Ritmus-, mozgás- és beszédgyakorlatokkal kombinált koncentrációs és memóriagyakorlatok.

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben érvényes

A HAJDÚ- BIHAR MEGYEI ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM HELYI TANTERVE

<p>1. ZENEI REPRODUKCIÓ</p> <p>1. 1. ÉNEKLÉS Ünnepek dalai, jeles napok dalai.</p> <p>Magyar történelmi dallamok</p> <p>Rokon népek dalai Új stílusú népdalok Kánonok. Más népek dalai.</p>	<p>Népdalok Népszokások: szilveszter, Luca napja Jeles napok: karácsony, farsang Magyar történelmi dallamokkal ismerkedés Katonadalok Rokon népek dalainak megismerése. Új stílusú népdalok éneklése.</p> <p>Kánonokkal ismerkedés, gyakorló éneklés. Ismerkedés más népek dalaiival.</p>	<p>Törekvés a kifejező, bátor, tiszta éneklésre, az értelmes szövegkezelésre. A szép éneklés szabályainak betartása. Érzelmi azonosulás a dalok hangulatával, tartalmával. Örömteli éneklés. A tanult dalokból minél többnek az előadása közösen és/vagy egyénileg. Könnyű zenetörténeti dallamok, meghallgatott zeneművek témáinak éneklése. A tanult dalok felismerése, jellemző ritmus-, dallam- vagy szövegmotívumaik alapján. A tanult dalok csoportosítása, adott szempontok alapján. Kedvenc dalok választása. Dalsokor összeállítása a kedvelt dalokból önállóan vagy kevés segítséggel.</p>	<p>Anyanyelvi kommunikáció: dalkincsbővítés, szókincsbővítés, beszédfejlesztés, kifejezőképesség fejlesztése. Természettudományos kompetenciafejlesztése. Szociális kompetencia: együtt éneklés, érzelmi átélés fejlesztése. Koncentráció, figyelem fejlesztése. Auditív és motoros kapcsolat erősítése.</p>
<p>1. 2. GENERATÍV KREATÍV ZENEI TEVÉKENYSÉG</p> <p>Ritmikai elemek Dallami elemek</p>	<p>Énekes rögtönzések. Hangszeres rögtönzések. Egyszerű zenei formák használata a rögtönzések folyamán. Ritmusjátékok, dalkíséretetek szabad és kötött formákban. Tempó- és dinamikai játékok, gyakorlatok. Hangulatok, érzelmi állapotok kifejezése hangszeres és énekes formákban. A zenei összetevők megjelenítése mozgásos formákban.</p>	<p>Aktív részvétel dallamok alkotásában szabad és kötött formákban. Ritmuszenekar megszólaltatása 2-3 szólamban, szabad és kötött formákban. Tanult ritmikai elemek önálló vagy csoportos megszólaltatása ritmushangszerekkel Az éles és nyújtott ritmus megszólaltatása. Szolmizálás tanári segítséggel. Ritmuskártyák megszólaltatása, rendezése. Részvétel a ritmusdominó, ritmusmemória, a dallamlánc, zenei kérdés-válasz játékokban. Kották kiegészítése segítséggel. Adott ritmushoz és dallamhoz változatok írása irányítással. A zenei élmények mozgásos és rajzos formákban történő kifejezése.</p>	<p>Matematikai kompetencia fejlesztése. Rövid és hosszútávú memória fejlesztése. Figyelem, koncentráció fejlesztése. Auditív és téri tájékozódás fejlesztése.</p>

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben érvényes

A HAJDÚ- BIHAR MEGYEI ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM HELYI TANTERVE

<p>1. 3. FELISMERŐ KOTTAOLVASÁS</p> <p>Zenei írás-olvasás Zenei hallás</p>	<p>Éles és nyújtott ritmus. Egész hang és szünete. Ötvonalas kotta, betűkotta. A pótvonál. Kvintváltás fogalma. A hajlítás fogalmának, és jelölésének megismerése. Ritmikai és dallami ütemek.</p>	<p>Szilárd ismeretek kialakítása a tanult ritmusokról. Ritmusok felismerése és hangoztatása. A hangsúlyviszonyok érzékeltetése a ritmusgyakorlatokban. Többszólamú ritmusgyakorlatok megszólaltatása segítséggel, tájékozódás a szólamok között irányítással. Szilárd ismeretek kialakítása a szolmizációs hangokról, elhelyezkedésükről, kézjeleikről. Dallamok, dalrészletek utószolmizálása irányítással. Pótvonál használata a kottairásban segítségadás mellett.</p>	<p>Anyanyelvi kommunikáció: szókincsbővítés, szövegértés fejlesztése, finommotorika fejlesztése. Formaalkotás, szerialitás fejlesztése.</p>
<p>2. ZENEI BEFOGADÁS</p> <p>2. 1.BEFOGADÓI KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE</p>	<p>A zenei hallás és a zenei memória fejlesztése. Gyakorlatok a zenei fantázia erősítésére. Zenei hangzások elemzése irányítással. Zenei karakterek megfigyelése. Népdalok zenei elemzése, csoportosítása: (siratók, katonadalok, betyárdalok, ivónóták, párosítók, csúfolódók) Történetek, érzések, élmények, hangulatok kifejezése zenei eszközök segítségével.</p>	<p>Gyakorlatok a zenei fantázia és a belső hallás fejlesztésére. Ritmusok, ütemfajták, dallamotívumok felismerése kézjelről, betűkottáról, kottaképről irányítással. Népdalok elemzése megadott szempontok alapján, dallamsorok összehasonlítása, jelölése. Dalok felismerése zenei részlet alapján. Konszonáns és diszonzáns hangzások felismerése, elemzése tanári segítséggel.</p>	<p>A zenei hallás, zenei memória, zenei figyelem, a belső hallás fejlesztése. Auditív észlelés, figyelem fejlesztése. A zenei kreativitás, zenei fantázia fejlesztése.</p>

A HAJDÚ- BIHAR MEGYEI ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM HELYI TANTERVE

<p>2. 2. ZENEHALLGATÁS</p>	<p>Ismerkedés klasszikus zenetörténeti korszakokkal, zeneszerzőkkel. Különféle műzenei formák és műfajok megismerése. Hangszerek, zenekarok, kórusok hangja, hangzása. A tanult dalok feldolgozásai különböző zenei stílusokban. Történelmi zenék hallgatása. A rokon népek zenéje, hangszerei. Más népek hangszeres zenéje. Hangverseny-látogatások, hangverseny-élmények.</p>	<p>Egyre hosszabb idejű zenei részletek, klasszikus zeneművek irányított figyelmű meghallgatása, elemzése segítségével. A zenehallgatás tanult szabályainak betartása. A többször hallott, meghallgatott zenei részletek felismerése. Tájékozódás a meghallgatott zeneművek formája, műfaja terén. Ismerkedés híres zeneszerzők életének fontos eseményeivel. Hangszerek hangjának felismerése, több hangszer egyidejű hangzásának felismerése. Kórusok hangjának, hangzásának megfigyelése. Vokális és instrumentális hangszínek megkülönböztetése, felismerése. A szülőföld zenéjének megismerése mellett ismerkedés a rokon népek zenéjével, valamint más népek zenei kultúrájának, jellegzetes hangszereinek, zenekarainak hangjával, hangzásával. A magyar történelemhez kapcsolódó dallamok, hangszerek megismerése. A tanult magyar történelmi dallamokhoz, énekekhez kapcsolódó zenei részletek, történelmi hangszerek hangjának hallgatása. Lehetőség szerint hangversenyen, élő zenei bemutatókon való részvétel. Zenei jellegzetességek megfigyelése, élmények kifejezése szóban, rajzban, mozgással. Összefüggések felismerése.</p>	<p>Kompetenciaterületek összekapcsolása: anyanyelvi kommunikáció, szociális kompetencia, esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség.</p>
----------------------------	---	---	---

TOVÁBB HALADÁS FELTÉTELEI:

- A kulturált, esztétikus közös és egyéni éneklés megőrzése.
- Az éneklési kedv és énekbátorság szinten maradása.
- Új ismeretek szerzése a tanult dalok kapcsán (tartalom, hangulat, szerkezet).
- Dalcsokor összeállítása, kedvenc dalok választása.
- Képesség hallás utáni daltanulásra, esetenként kottából történő daltanulással kiegészítve.
- Kánonéneklés tanári segítséggel.

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben érvényes

A HAJDÚ- BIHAR MEGYEI ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM HELYI TANTERVE

- A zenei kreativitás, zenei fantázia fejlődése.
- Törekvés a zene belső lényegének megértésére.
- Ritmikai-dallami ismeretek bővülése, megszilárdulása.
- Fokozott önállóság a különféle kották használatában.
- A zenei hallás, a zenei memória, a zenei figyelem, a belső hallás, a muzikalitás fejlődése.
- Részvétel a tanult népdalok elemzésében.
- Képesség ismeretek összekapcsolására az ének-zenei, valamint az irodalmi, történelmi, földrajzi tanulmányok egy-egy témakörében.
- A többször hallott hangok, hangzások felismerése.
- A meghallgatott hangszerek, kórusok hangjának, hangzásának felismerése.
- Zenei részletek irányított figyelmű hallgatása.
- Ismeretek szerzése zenetörténeti korokról, zenei műfajokról, zeneszerzők életéről, munkásságáról.
- Nyitottság a zenei élmények befogadására.

ÉRTÉKELÉS: 1-5 SKÁLÁN TÖRTÉNŐ OSZTÁLYOZÁS.

7. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- Motiváltság kialakítása a klasszikus zenei élmények befogadására.
- Az örömteli éneklési kedv megőrzése, a közös éneklés anyagának gyarapítása, a nemzeti zenekultúra értékeinek megbecsültetése.
- A dalok, zenék megismerése által a tanulók erkölcsi érzékének kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük segítése.
- Az élményekből fakadó éneklési kedv megőrzése.
- A nemzeti zenekultúra értékeinek megbecsültetése.
- Más népek kultúrájának megismerése.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- A tanulók énekléssel kapcsolatos képességeinek, tevékenységeinek fejlesztése.
- Tiszta, pontos, hangulatának megfelelő daléneklés kialakítása változatos repertoárral.
- A nemzeti öntudat fejlesztése, a magyar népi kultúra, népzene, néphagyományok megismertetése, a kötődés erősítése szülőföldünkhöz, hazánkhoz.

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben érvényes

A HAJDÚ- BIHAR MEGYEI ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM HELYI TANTERVE

- Közösségi tevékenységgel, az ünnepek, társadalmi események aktív részvételével erősítsük a közösséghez való tartozás, a hazaszeretet érzését.
- A tanulók attitűdjének alakítása önmagukhoz, szűkebb és tágabb környezetükhöz, a történelmi múlthoz.
- A helyes szokásrend kialakítása, a környezet megfigyelése, következtetések levonása, a természeti környezet ápolása.
- Alapvető kottaolvasási készség kialakítása.
- Betekintés a zeneirodalomba híres zeneszerzők művei által.
- A népdalok erkölcsi világának, világképének megismertetése
- Szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése az igényes vokális zene befogadása által.
- A tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelése, az önismeret fejlesztése.
- Személyiségjegyek erősítése.
- Erkölcsi normák közvetítése, önálló életvezetésre történő felkészítés.
- Rendszeres művészeti tevékenységgel a lelki egészség erősítése, a személyiség-, és közösség fejlesztése.
- Meghatározott zenei anyag megszólaltatása egyszólamú énekléssel, alkalmanként hangszeres kísérettel, kánonéneklés gyakorlása, éneklés ritmushangszeres kísérettel.
- Alkalmat kell teremteni a kötetlen és kötött énekes, hangszeres játékokra, improvizációkra.
- Fokozott figyelmet kell fordítani a zenei írás-olvasás elemeinek megismerésére, fokozatos gyakorlására, elemek rendszerezésére, az ehhez szükséges elméleti alapok kialakítására.
- A zenei befogadáshoz szükséges képességek fejlesztése.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Legyen képes a tanult dalok pontos, szövegű előadására emlékezetből.
- Tudjon szépen és kifejezően énekelni csoportban és egyénileg is.
- Ismerje a magyar Himnuszt.
- Tudja a lehető legpontosabban, legkifejezőbben elénekelni a Himnuszt és a Szózatot
- Legyen képes csoportosítani a magyar népdalokat.
- Legyen gyakorlott a ritmusok írásában, olvasásában, megszólaltatásában segítséggel és önállóan.
- Ismerje fel a dalokat a motívumok alapján.
- Tudja a tanult ritmikái és dallami elemeket rendszerezni segítséggel és önállóan.
- Ismerje és énekelje más népek dalait segítséggel és önállóan.
- Tudjon zenei részleteket irányítottan megfigyelni, elemezni irányítással, élményeit kifejezni szóban és más eszközzel is.
- Szerezzen ismereteket a kiemelkedő magyar zeneszerzők munkásságáról, zeneműveikről.

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben érvényes

A HAJDÚ- BIHAR MEGYEI ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM HELYI TANTERVE

- Hallgassa érdeklődéssel a szülőföld zenéjét – ismerje fel a többször hallott zeneműveket.
- Próbálja élményét rajzban, mozgásban, játékos formában kifejezni.

TANTÁRGYI KAPCSOLÓDÁSI PONTOK:

- Magyar nyelv és irodalom: Népköltészet, népdal, magyar és más népek dalai. A dalokban, zenékben megjelenő erkölcsi fogalmak, magatartásformák. Kompozíció. Verselés, zeneiség. Szómagyarázat, szókincsismeret. Szülőföld, haza, család, szülő és gyerekek. Különböző zenei stílusok felismerése. Műélvezet megtapasztalása, önálló műbefogadás.
- Matematika: Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés. Rendezés, csoportosítás. Absztrahálás, konkretizálás. Analógiás gondolkodás.
- Történelem: Magyarország történelme. Barátság, szeretet, tisztelet. Család, otthon. Egyén és közösség.
- Természettudomány: Rendszerek. élőlények, életközösségek. Éghajlat, időjárás. Magyarország és a Kárpát-medence földrajza. Magyar tájegységek. Lakóhelyünk és környéke. Európa és országai.
- Vizuális kultúra: Szabad asszociációs játékok. Hang és kép együttes alkalmazása. Gondolatok, érzelmek, hangulatok kifejezése különféle technikák segítségével, képi rögzítése különféle technikák segítségével.
- Testnevelés: A mozgáskoordináció erősítése. Szabályok betartása. Hagyományörző mozgásos tevékenységek. Csoportos játékok, koncentrációs- és lazító gyakorlatok. Különböző tánc- és mozgástípusok rögtönző jellegű felhasználása, összefűzése jelenetsorokká. Utánzó és fantáziajátékok. Csoportos improvizációs játékok.

<p>1. ZENEI REPRODUKCIÓ</p> <p>1. 1.ÉNEKLÉS</p> <p>Jeles napok dalai.</p> <p>Himnuszok</p> <p>Régi stílusú népdalok.</p> <p>Új stílusú népdalok.</p> <p>Magyar tájak dalai.</p> <p>Népies műdalok.</p> <p>Más népek dalai.</p>	<p>Jeles napok: anyák napja, 1848-49-es szabadságharchoz fűződő katonadalok</p> <p>Himnuszok</p> <p>Népdalok: régi és új stílusú népdalok</p> <p>Magyar tájegységek népdalai</p> <p>Népies műdalok</p> <p>Más népek dalai</p> <p>Himnusz, Szózat</p>	<p>Dalok közös vagy egyéni kifejező éneklése kísérettel, a szép éneklés szabályainak betartásával.</p> <p>Közös dalrepertoár bővítése.</p> <p>Aktív részvétel a különféle énekes gyakorlatokban.</p> <p>A tanult dalok felismerése jellemző motívumaik alapján.</p> <p>A tanult dalok csoportosítása adott szempontok alapján.</p> <p>Dalcsokor összeállítása kedvelt dalaikból.</p> <p>Kánonok éneklése.</p> <p>Egyszerű dalok önálló szolmizáló éneklése.</p> <p>Olvasógyakorlatok közös megszólaltatása.</p> <p>Érzelmi azonosulás a dalok hangulatával, tartalmával.</p>	<p>Anyanyelvi kommunikáció:</p> <p>dalkincsbővítés, szókincsbővítés, beszédfejlesztés, kifejezőképesség fejlesztése. Dalok közötti kapcsolatteremtés. Megfigyelés, felismerés, bevésés, azonosítás, csoportosítás, összehasonlítás, rendezés fejlesztése.</p> <p>Együttes élményben való részvétel.</p> <p>Auditív és téri tájékozódás fejlesztése.</p> <p>Megismerés, figyelem, emlékezet fejlesztése.</p>
---	--	--	---

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben érvényes

A HAJDÚ- BIHAR MEGYEI ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM HELYI TANTERVE

<p>1.2. GENERATÍV KREATÍV ZENEI TEVÉKENYSÉG</p> <p>Ritmikai elemek Dallami elemek</p>	<p>Énekes rögtönzések. Hangszeres rögtönzések. Szabad és kötött gyakorlatok a tanult ritmikai és dallami elemek felhasználásával. Egyéni és csoportos rögtönzések a dallami és ritmikai többszólamúság erősítésére. Tempó- és dinamikai játékok, gyakorlatok. A zenei összetevők megjelenítése mozgásos formákban. Zenei rögtönzések számítógép segítségével is.</p>	<p>Könnyű zenetörténeti dallamok, meghallgatott zeneművek témáinak éneklése. Olvasógyakorlatok, énekes játékok tanári irányítással. Ritmusjáték változó ütemekben. Dalkísérek szabad és kötött formákban Ritmus- és dallamalkotások Ritmuszenekar 2-3 szólamban is. Ritmuslánc, dallamlánc, zenei kérdés-válasz. Kották kiegészítése. Ritmushoz, dallamhoz változatok alkotása. Számítógép használat, zenei rögtönzések, játékok a számítógép, az informatikai technika felhasználásával is. Zenei élmények kifejezése rajzos és mozgásos formákban is.</p>	<p>Matematikai kompetencia fejlesztése. Az észlelés pontosítása. Csoportosítás, elrendezés. Figyelem, összehasonlítás, azonosítás. Absztrahálás, konkretizálás. Analogiás gondolkodás. Rövid és hosszútávú memória fejlesztése. Figyelem, koncentráció fejlesztése. Auditív és téri tájékozódás fejlesztése. Kreativitásfejlesztés, zenei fantázia, alkotó képzelet fejlesztése.</p>
<p>1.3. FELISMERŐ KOTTAOLVASÁS</p> <p>Zenei írás-olvasás Zenei hallás Improvizáció</p> <p>II. ZENEI BEFOGADÁS 2.1. BEFOGADÓI KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE</p>	<p>Új ritmusértékek tanulása. Olvasógyakorlatok. Az eddigi kottairási-olvasási ismeretek erősítése, megszilárdítása.</p> <p>A zenei hallás, zenei memória, zenei fantázia használata. A belső hallás tudatos használatának próbálgatása. Zenei karakterek kifejezése. A tanult népdalok zenei elemzése, csoportosítása irányítással.</p>	<p>Új ritmusérték megismerése, használata a ritmusgyakorlatokban irányítással. Ritmusok felismerése és hangoztatása. Ritmusgyakorlatok változó ütemekben. Dallamok felismerése és lejegyzése a tanult kottarendszerekben tanári irányítással. Dallamok, dalrészletek utószolmizálása, olvasógyakorlatok éneklése segítségével.</p> <p>Gyakorlatok a zenei fantázia, a zenei memória és a belső hallás használatára tanári irányítással. Népdalok elemzése, dallamsorok összehasonlítása, jelölése segítségével.</p>	<p>Anyanyelvi kommunikáció: szókincsbővítés, szövegértés fejlesztése, finommotorika fejlesztése. Formaalkotás, szerialitás fejlesztése. Matematikai kompetencia: Algoritmizált, problémamegoldó, analógiás gondolkodás fejlesztése. A zenei befogadást elősegítő képességek megszilárdítása. A belső hallás tudatosítása. A zenei esztétikai érzék. Auditív észlelés, figyelem fejlesztése. A zenei kreativitás, zenei fantázia fejlesztése.</p>

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben érvényes

A HAJDÚ- BIHAR MEGYEI ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM HELYI TANTERVE

<p>2.2. ZENEHALLGATÁS</p>	<p>Újabb zenetörténeti korszakok, zeneszerzők. Különböző műzenei formák és műfajok: A tanult dalok feldolgozásai különböző zenei stílusokban. Történelmi zenék. Népies műdalok. Más népek népzeneje, hangszeres zenéje. Zenehallgatás a technikai eszközök felhasználásával. Hangverseny-látogatások, hangverseny-élmények.</p>	<p>Egyre hosszabb idejű, néhány perces zenei részletek, klasszikus zeneművek irányított figyelemmel történő meghallgatása, elemzése segítséggel. Már meghallgatott, illetve ismeretlen zenei részletek hallgatása, elemzése segítséggel. A tanult zenehallgatási formák, keretek megőrzése. Jellegzetes részletek megfigyelése irányítottan. Kifejezőeszközök felismerése. Többször hallott részletek megnevezése. Zeneművek felépítésének megfigyelése. Ismerkedés klasszikus zenei műfajokkal. A magyar történelemhez kapcsolódó dallamok, hangszerek megismerése. Magyar népi zenekarok hangszereinek felismerése. Magyar zeneszerzők életének, munkásságának, műveinek megismerése. Más népek hangszereinek, zenekarainak megismerése. Az IKT eszközök alkalmazása a zenehallgatás keretei között. Ismerkedés híres zeneszerzők életének fontos eseményeivel. Részvétel hangversenyeken.</p>	<p>Kompetenciaterületek összekapcsolása: anyanyelvi kommunikáció, szociális kompetencia, esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség.</p> <p>Zenei ízlés formálása, zenei élmény átélése. Ráismerés, rögzítés, aktív befogadás képességének fejlesztése. Hangszínhallás fejlesztése.</p>
---------------------------	---	--	--

TOVÁBB HALADÁS FELTÉTELEI:

- Legyen képes a tanult dalok pontos, szöveghű előadására emlékezetből.
- Tudjon szépen és kifejezően énekelni csoportban és egyénileg is.
- Ismerje a magyar Himnuszt.
- Tudja a lehető legpontosabban, legkifejezőbben elénekelni a Himnuszt és a Szózatot
- Legyen képes csoportosítani a magyar népdalokat.
- Legyen gyakorlott a ritmusok írásában, olvasásában, megszólaltatásában segítséggel és önállóan.
- Ismerje fel a dalokat a motívumok alapján.
- Tudja a tanult ritmikai és dallami elemeket rendszerezni segítséggel és önállóan.
- Ismerje és énekelje más népek dalait segítséggel és önállóan.

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben érvényes

A HAJDÚ- BIHAR MEGYEI ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM HELYI TANTERVE

- Tudjon zenei részleteket irányítottan megfigyelni, elemezni irányítással, élményeit kifejezni szóban és más eszközzel is.
- Szerezzen ismereteket a kiemelkedő magyar zeneszerzők munkásságáról, zeneműveikről.
- Hallgassa érdeklődéssel a szülőföld zenéjét – ismerje fel a többször hallott zeneműveket.
- Próbálja élményét rajzban, mozgásban, játékos formában kifejezni.

ÉRTÉKELÉS: 1-5 SKÁLÁN TÖRTÉNŐ OSZTÁLYOZÁS.

8. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- A XX. század zeneirányzatainak megismerésével az igényes vokális és hangszeres zene megismerése zenehallgatás és hangverseny látogatáson keresztül.
- A szabadidő kellemes és hasznos eltöltése.
- A meghatározott zenei anyag megszólaltatása egyszólamú énekléssel, alkalmanként hangszeres kísérettel, a kánonéneklés gyakorlása, éneklés ritmushangszeres kísérettel.
- Az alkotó- és önkifejező tevékenység erősítése érdekében alkalmat kell teremteni a kötetlen és kötött énekes, hangszeres játékok, megszólalások gyakorlására, lehetőséget teremteni az énekes és hangszeres improvizációkra.
- A tanulók felkészítése az önálló munkavégzésre, a társadalmi beilleszkedésre

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- A tanulók énekléssel kapcsolatos képességeinek, tevékenységeinek fejlesztése.
- Tiszta, pontos, hangulatnak megfelelő előadás. Alapvető kotta írási és olvasási készség kialakítása.
- A XX. századi zenei irányzatok bemutatásával az igényes zenei kultúra fejlesztése a szabadidő hasznos eltöltése.
- A sikeres társadalmi beilleszkedést segítő személyiségjegyek erősítése, a megfelelő önismeret kialakítása.
- A szokások, hagyományok megismerésével az erkölcsi normák közvetítése fontos szerepet biztosít a felelős párkapcsolatok kialakításában, az egymásra utaltság, lelki közösség szerepének megismerésében, a családi konfliktusok kezelésében.
- A pályaaorientáció terén az iskola feladata a munka világáról képet adni. A tanulókat segíteni kell a munka szerepének, értékének felismerésében, pályájuk kiválasztásában, az ehhez szükséges képességek fejlesztésében. Ebben fontos szerepet játszik a népdalok erkölcsi világának, világképének megismertetése.
- A kulturált, esztétikus közös és egyéni éneklés megőrzése. Segítsük tanulóinkat abban, hogy megtalálják helyüket a családi és társadalmi munkamegosztásban, felkészüljenek a közügyekben való aktív részvételre.
- A tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelése, az önismeret fejlesztése.

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben érvényes

A HAJDÚ- BIHAR MEGYEI ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM HELYI TANTERVE

- Erkölcsi normák közvetítése, önálló életvezetésre történő felkészítés.
- Rendszeres művészeti tevékenységgel a lelki egészség erősítése, a személyiség-, és közösség fejlesztése.
- Meghatározott zenei anyag megszólaltatása egyszólamú énekléssel, alkalmanként hangszeres kísérettel, kánonéneklés gyakorlása, éneklés ritmushangszeres kísérettel.
- Alkalmat kell teremteni a kötetlen és kötött énekes, hangszeres játékokra, improvizációkra.
- Fokozott figyelmet kell fordítani a zenei írás-olvasás elemeinek megismerésére, fokozatos gyakorlására, elemek rendszerezésére, az ehhez szükséges elméleti alapok kialakítására.
- A zenei befogadáshoz szükséges képességek fejlesztése.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Törekedjen a zeneileg hibátlan előadásra. Ismerjen minél több népdalt és mūdalt (azokat tartalmilag tudja összekötni).
- Ismerje a népzene rétegeit, stílusait, azokat példával igazolja. Szerezzen ismereteket a XX. század jellemző könnyűzenei irányzatairól.
- Legyen tájékozott a vonalrendszerben, ritmus olvasásában, megszólaltatásában. Gyűjtsön információkat a tanult dalok néprajzi háttéréről híres zeneszerzők életéről.
- Tudja kifejezni zenei élményeit. Mutasson megkülönböztetett érdeklődést szülőföldünk zenei értékei iránt: Nemzeti énekeink
- Próbálja élményét rajzban, mozgásban, játékos formában kifejezni.
- Ismerje fel a kottakép funkcióját, ritmus-és dallami elemeket.

TANTÁRGYI KAPCSOLÓDÁSI PONTOK:

- Magyar nyelv és irodalom: Népköltészet, népdal, magyar és más népek dalai. A dalokban, zenékben megjelenő erkölcsi fogalmak, magatartásformák. Érzelmi tartalmak, erkölcsi választások. Kompozíció, szerkezet, hatás. Verselés, zeneiség. Szómagyarázat, szókincsismeret. Szülőföld, haza, család, szülő és gyerekek.
- Matematika: Figyelem, észlelés, válogatás, érzékelés. Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés. Rendezés. Ismeretek alkalmazása. Csoportosítás, elrendezés. Absztrahálás, konkretizálás. Analógiás gondolkodás
- Történelem, Állampolgári ismeretek: Magyarország történelme. Barátság, szeretet, tisztelet. Család, otthon. Egyén és közösség.
- Természettudomány: Rendszerek. Élőlények, életközösségek. Éghajlat, időjárás. Magyarország és a Kárpát-medence földrajza. Magyar tájegységek. Lakóhelyünk és környéke. Európa és országai.
- Vizuális kultúra: A dalok érzelmi világának, az átélt élményeknek a megjelenítése különböző technikák segítségével. Szabad asszociációs játékok. Hang és kép együttes alkalmazása. Gondolatok, érzelmek, hangulatok kifejezése különféle technikák segítségével.

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben érvényes

A HAJDÚ- BIHAR MEGYEI ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM HELYI TANTERVE

- Testnevelés: A mozgáskoordináció erősítése. Szabályok betartása. Hagyományörző mozgásos tevékenységek. Csoportos játékok, Koncentrációs és lazító gyakorlatok. Különböző tánc- és mozgásstílusok Improvizációk összefűzése jelenetsorokká.

<p>1. ZENEI REPRODUKCIÓ</p> <p>1. 1.ÉNEKLÉS</p> <p>Jeles napok dalai.</p> <p>Régi stílusú népdalok.</p> <p>Új stílusú népdalok.</p> <p>Magyar tájak dalai.</p> <p>Más népek dalai.</p> <p>Ballagási dalok.</p>	<p>Jeles napok: Karácsonyi, egyházi dalok, 1848-49-es szabadságharchoz fűződő katonadalok Himnuszok</p> <p>Népdalok: régi és új stílusú népdalok, magyar népzenei dialektusok. Hazánkban élő nemzetiségi és etnikai dalok</p> <p>Hazántól elszakított területeink népdalai</p> <p>Más népek dalai</p> <p>Ballagási dalok</p> <p>Könnyűzenei dalok</p>	<p>Dalok közös vagy egyéni előadása kísérettel.</p> <p>Törekvés egységes, szép éneklésre csoportban.</p> <p>A szép éneklés szabályainak betartása.</p> <p>A közös dalrepertoár bővítése.</p> <p>Érzelmi azonosulás a dalok hangulatával, tartalmával, változatos értelmi, érzelmi kifejezés.</p> <p>Aktív részvétel a különféle énekes gyakorlatokban.</p> <p>A tanult dalok felismerése jellemző motívumaik alapján.</p> <p>A tanult dalok csoportosítása adott szempontok alapján.</p> <p>Dalcsokor összeállítása kedvelt dalaikból.</p> <p>Aktív részvétel a ballagási dalok éneklésében.</p>	<p>Anyanyelvi kommunikáció:</p> <p>dalkincsbővítés, szókincsbővítés, beszédfejlesztés, kifejezőképesség fejlesztése.</p> <p>Dalok közötti kapcsolatteremtés.</p> <p>Érzelmi átélés, ráhangolódás, beleélés, tolerancia, empátia erősítése.</p> <p>Megfigyelés, felismerés, bevésés, azonosítás, csoportosítás, összehasonlítás, rendezés fejlesztése.</p> <p>Együttes élményben való részvétel.</p> <p>Auditív és téri tájékozódás fejlesztése.</p> <p>Megismerés, figyelem, emlékezet fejlesztése.</p>
---	---	--	---

A HAJDÚ- BIHAR MEGYEI ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM HELYI TANTERVE

<p>1.2. GENERATÍV KREATÍV ZENEI TEVÉKENYSÉG</p> <p>Ritmikai elemek Dallami elemek</p> <p>1.3. FELISMERŐ KOTTAOLVASÁS</p> <p>Zenei írás-olvasás Zenei hallás Improvizáció</p>	<p>Énekes rögtönzések. Hangszeres rögtönzések. Szabad és kötött gyakorlatok a tanult ritmikai és dallami elemek felhasználásával. Egyéni és csoportos rögtönzések a dallami és ritmikai többszólamúság erősítésére. Tempó- és dinamikai játékok, gyakorlatok. A zenei összetevők megjelenítése mozgásos formákban. Zenei rögtönzések számítógép segítségével is.</p>	<p>Könnyű zenetörténeti dallamok, meghallgatott zeneművek témáinak éneklése. Ritmusjátékok, ritmuszenekar Szolmizálás Olvasógyakorlatok. Dalkíséreték szabad és kötött formákban. Ritmus- és dallamalkotások Ritmuslánc, dallamlánc, zenei kérdés-válasz. Kották kiegészítése. Ritmushoz, dallamhoz változatok alkotása. Számítógép használat, zenei rögtönzések, játékok a számítógép, az informatikai technika felhasználásával is. Zenei élmények kifejezése rajzos és mozgásos formákban is. Új ritmusérték megismerése, használata a ritmusgyakorlatokban. Ritmusok felismerése és hangoztatása. Ritmusgyakorlatok változó ütemekben. Dallamok felismerése és lejegyzése a tanult kottarendszerekben.. Dallamok, dalrészletek utószolmizálása, olvasógyakorlatok éneklése.</p>	<p>Matematikai kompetencia fejlesztése. Az észlelés pontosítása. Csoportosítás, elrendezés. Figyelem, összehasonlítás, azonosítás. Absztrahálás, konkretizálás. Analogiás gondolkodás. Rövid és hosszútávú memória fejlesztése. Figyelem, koncentráció fejlesztése. Auditív és téri tájékozódás fejlesztése. Kreatívfejlesztés, zenei fantázia, alkotó képzelet fejlesztése. Anyanyelvi kommunikáció: szókincsbővítés, szövegértés fejlesztése, finommotorika fejlesztése. Formaalkotás, szerialitás fejlesztése. Matematikai kompetencia: algoritmizált, problémamegoldó, analógiás gondolkodás fejlesztése.</p>
---	--	---	---

A HAJDÚ- BIHAR MEGYEI ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM HELYI TANTERVE

<p>2. ZENEI BEFOGADÁS 2.1. BEFOGADÓI KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE</p>	<p>Új ritmusértékek tanulása: - tizenhatod Olvasógyakorlatok. Az eddigi kottairási-olvasási ismeretek erősítése, szilárdítása. Ritmikus mozgás, szabad mozgás. Zene- és mozgás alkotóelemeinek összekapcsolása - olvasógyakorlat A zenei hallás, zenei memória, zenei fantázia használata. A belső hallás tudatos használata. Zenei karakterek kifejezése. A tanult népdalok zenei elemzése, csoportosítása. - lakóhely népzeneje Az eddig tanult ismeretek összefoglalása, csoportosítása, gyakorlása.</p>	<p>Gyakorlatok a zenei fantázia, a zenei memória és a belső hallás használatára. Népdalok elemzése, dallamsorok összehasonlítása, jelölése.</p>	<p>A zenei befogadást elősegítő képességek megszilárdítása. A belső hallás tudatosítása. A zenei esztétikai érzék. Auditív észlelés, figyelem fejlesztése. A zenei kreativitás, zenei fantázia fejlesztése.</p>
<p>2.2. ZENEHALLGATÁS</p>	<p>Újabb zenetörténeti korszakok, zeneszerzők. Különféle műzenei formák és műfajok: XX. sz. zenei irányzatai A tanult dalok feldolgozásai különböző zenei stílusokban. Történelmi zenék. Magyar és más népek népi hangszereinek, zenekarainak megismerése.</p>	<p>Műzenei ismeretek rendszerzése. Jellegzetes dalok felismerése. Az értékes szórakoztató zene befogadása. A bemutatott zenei példák hangulatának, előadói apparátusának, zenei kifejezőeszközeinek a felismerése. Zeneművek felépítésének, formájának a megfigyelése, elemzése, hangszerek, hangszínek megnevezése. Többször hallott részletek megnevezése. Ismerkedés klasszikus és könnyűzenei műfajokkal zenehallgatás és koncertélmények segítségével, a zenei élmény átélése. Az érzések, indulatok zenei ábrázolásainak felismerése, kifejezése.</p>	<p>Kompetenciaterületek összekapcsolása: anyanyelvi kommunikáció, szociális kompetencia, esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség. Zenei ízlés formálása, zenei élmény átélése. Ráismerés, rögzítés, aktív befogadás képességének fejlesztése. Hangszínhallás fejlesztése. A koncentráció, a zenei memória, a zenei fantázia fejlesztése.</p>

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben érvényes

A HAJDÚ- BIHAR MEGYEI ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM HELYI TANTERVE

	<p>Napjaink zenéje, stílusok, előadók, felvételek: könnyűzene: dzsessz, értékes szórakoztató zene</p> <p>Zenehallgatás a technikai eszközök felhasználásával.</p> <p>Hangverseny-látogatások, hangverseny-élmények.</p>	<p>Magyar népi hangszerek, népi zenekarok hangjának megismerése, eredeti hangfelvételek hallgatása. Más népek hangszerei, zenekarainak ismerete.</p> <p>Az IKT eszközök alkalmazása a zenehallgatás keretei között.</p> <p>A koncentráció, a zenei memória, a zenei fantázia, a zenei történeteket megelőlegező képességek használata.</p> <p>A zenehallgatás tanult formáinak, kereteinek megőrzése, néhány perces zenei részletek hallgatása irányított figyelemmel, megfigyelési szempontok alapján.</p> <p>A tanult magyar történelmi dallamokhoz, énekekhez kapcsolódó zenei részletek, történelmi hangszerek hangjának hallgatása.</p> <p>Ismerkedés híres zeneszerzők életének fontos eseményeivel.</p> <p>Részvétel hangversenyeken.</p>	
--	---	--	--

TOVÁBB HALADÁS FELTÉTELEI:

- A kulturált, esztétikus közös és egyéni éneklés megőrzése.
- Az éneklési kedv és énekbátorság szinten maradása.
- Ismeretek szerzése a tanult dalok kapcsán (tartalom, hangulat, szerkezet).
- Dalsokor összeállítása, kedvenc dalok választása.
- Hallás utáni daltanulás, esetenként kottából történő daltanulással kiegészítve.
- Kánonéneklés tanári segítséggel.
- A zenei kreativitás, zenei fantázia fejlődése.
- Aktív részvétel a rögtönzésekben, gyakorlatokban.
- Törekvés a zene belső lényegének megértésére.
- Önállóságra törekvés a ritmusértékek használata és lejegyzése terén.
- Biztonságos tájékozódás a vonalrendszerben, dallamok írása, olvasása, másolása fokozott önállósággal.
- Népdalok elemzése, jelölése.
- A többször hallgatott zenei részletek felismerése, elemzése.
- A szülőföld zenéjének ismerete, érdeklődés a szülőföld, a lakóhely zenei értékei iránt.

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben érvényes

A HAJDÚ- BIHAR MEGYEI ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM HELYI TANTERVE

- Ismerkedés korunk zenei irányzataival (jazz, populáris és alkalmazott zenék).
- Képesség a zenei élmény átélésére.
- Érzelmek, hangulatok megfigyelése, azok kifejezése különféle formákban. Az esztétikai érzék, a zenei ízlés fejlődése.
- Képesség kapcsolatok találására a meghallgatott zenei példák, valamint tanulmányaik, olvasmányaik, filmélményeik között.

ÉRTÉKELÉS: 1-5 SKÁLÁN TÖRTÉNŐ OSZTÁLYOZÁS.

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben érvényes